

Pk-yritysbarometri, kevät 2014

Alueraportti, Päijät-Häme

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Kevään 2014 Pk-yritysbarometri perustuu 4436 pk-yrityksen edustajan vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, työllistämisen esteitä ja rahoitustilannetta. Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty muun muassa pk-yritysten erityisrahoituskysymyksiä, äänestysaikomuksia ja EU:n hallinnollisen taa-kan vähentämishojelman vaikutuksen havaitsemista.

Tiivistelmä

Suhdannenäkymät

Suomen pk-yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi myönteisemmät verrattuna syksyn 2013. Koko maan pk-yrityksistä 33 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 17 % huononevan (saldoluku 16 %). Edellisellä mittauskierroksella saldoluku oli 4 %. Päijät-Hämeen alueella suhdannenäkymät ovat hieman koko maata hieman heikkommat, mutta selvästi myönteisemmät kuin syksyllä 2013. Saldoluku on Päijät-Hämeen alueella syksyn 2013 tasoa selvästi parempi (-3 % => 13 %).

Päijät-Hämeen alueen suhdannenäkymät henkilökunnan määrän suhteen ovat saldolu-
vun perusteella myönteisemmät verrattuna edelliseen kierrokseen. 22 % alueen pk-
yritysten edustajista arvioi henkilökunnan määrän olevan vuoden kuluttua tämän het-
kistä suurempi ja 12 % arvioi henkilökunnan määrän olevan pienempi. Saldoluvuksi
muodostuu näin ollen 10 %, joka on neljä prosenttiyksikköä parempi kuin syksyllä 2013.
Saldoluku on parempi kuin koko maassa (8 %).

Työllistämisen esteet

Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus on Päijät-Hämeessä suurin työllistämisen este (26 %). Työvoiman saatavuus nähdään Päijät-Hämeen pk-yrityksissä koko maan tilannetta pienempänä työllistämisen esteenä.

Sopeuttamistoimenpiteet

Koko maan ja Päijät-Hämeen pk-yrityksistä noin kolmannes on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja noin joka kymmenes suunnittelee sopeuttamistoimenpiteitä nykyisen suhdannetilanteen vuoksi.

Työaikajärjestelyt, lomautukset sekä liiketoiminnan karsiminen ovat koko maan kuten myös Päijät-Hämeen alueella yleisimmät toteutetut tai harkinnassa olevat sopeutus-
toimet. Päijät-Hämeessä työaikajärjestelyt on sopeuttamistoimenpiteenä muuta maata selvästi yleisemmin käytetty tai harkinnassa oleva.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Koko maan pk-yrityksistä 39 % on mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on 32 % ja yritystoiminnan loppumista ennakkoivina 3 %. Päijät-Hämeen alueella yleisin ryhmä muodostuu asemansa säilyttämään pyrkivistä pk-yrityksistä (39 %), mahdollisuuksien mukaan kasvavien yritysten määrä on koko maan vastaavaa osuutta pienempi (32 %). Voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä on koko maassa ja alueella yhtä paljon.

Sisällys

ESIPUHE.....	2
TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS.....	4
1. JOHDANTO.....	5
1.1 Barometri.....	5
1.2 Aineisto.....	6
2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA.....	7
3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS.....	8
4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT.....	9
5. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET.....	12
6. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMENPITEET.....	13
7. SUKUPOLVEN- JA OMISTAJANVAIHDOKSET.....	14
8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS.....	16
9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS.....	17
10. AJANKOHTAISET ASIAT.....	20
SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT.....	22
FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT.....	23
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT.....	24

Suomen Yrittäjät: Pk-yritysbarometri, kevät 2014, alueraportti

Julkaisija

Suomen Yrittäjät
PL 999, 00100 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

Pk-yritysbarometri, kevät 2014

Alueraportti, Päijät-Häme

1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissä on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu mm. yrityksen kehittämiseen, kasvuun, työllistämiseen ja rahoitukseen liittyvistä tekijöistä.

Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2010, Fonecta Kohdistamiskone -yritysrekisteriä sekä Suomen Yrittäjien jäsenrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, koluokka ja sijainti.

Vastaajajoukon muodostaa 4436 kohderyhmän vaatimukset täyttävää pk-yrityksen edustajaa. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty internetkyselyä. Vastaajat kutsuttiin kyselyyn sähköpostitse tai puhelimitse joulukuun 2013 ja tammikuun 2014 välisenä aikana. Seuraavalla sivulla on esitetty taustatietoja alueen vastaajista. Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimus Oy:ssä tutkimusjohtaja Pasi Huovinen ja tutkimuspäällikkö Jyrki Kärpänoja. Suomen Yrittäjissä tutkimusprojektista on vastannut ekonomisti Petri Malinen, Finnvera Oyj:ssä viestintäjohtaja Tarja Svartström sekä työ- ja elinkeinoministeriössä kehittämispäällikkö Esa Tikkanen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti suomen Yrittäjien mukaista aluejakoa. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla maakuntajaosta on poikettu (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa).

2) Lisäksi tutkimusaineistosta tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle. Lisäksi uusina alueina vuonna 2011 mukaan tulivat Espoo ja Vantaa.

3) Helsingin, Pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja. Pohjanmaan raportissa luvut ovat vuoden 2006 syksyyn asti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon yhteisiä lukuja.

4) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta. Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39,4 %, huononee 8,6 % saldoluku = + 30,8 % -31 % HUOM kaikissa laskelmissa käytetään tarkkoja, pyöristämättömiä lukuja, vaikka raportissa luvut esitetään kokonaisina ilman desimaaleja.

1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista Päijät-Hämeen alueen yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakamaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

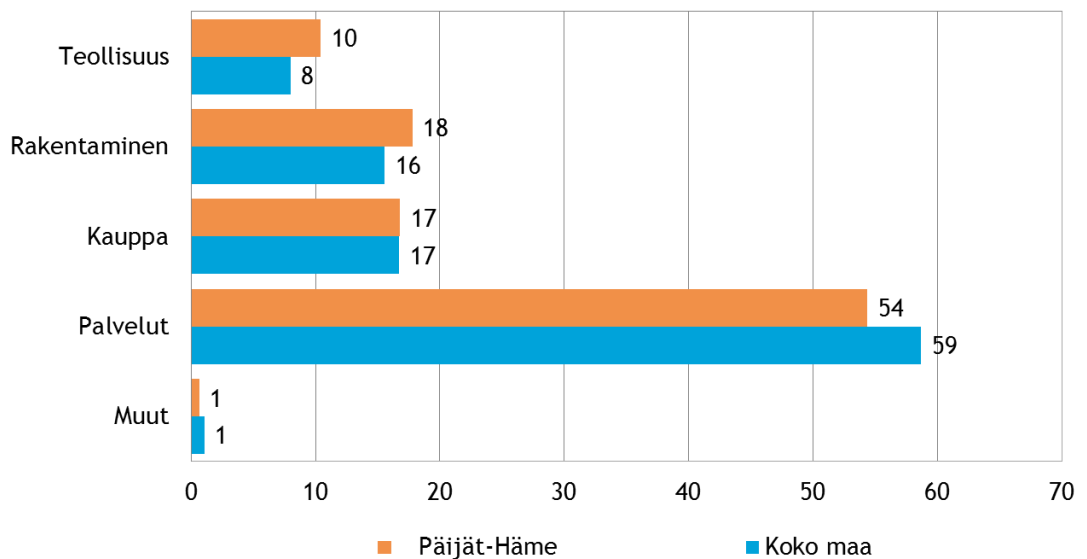
Taulukko 1. Taustatietoja alueelta haastatelluista yrityksistä

		%	n=
Alue	Päijät-Häme	100	116
Päätoimiala	Teollisuus	21	24
	Rakentaminen	17	20
	Kauppa	18	21
	Palvelut	44	51
Liikevaihto vuonna 2013	alle 0,2 miljoonaa euroa	51	58
	0,2-0,49 miljoonaa euroa	18	20
	0,5 - 0,99 miljoonaa euroa	15	17
	1,0-1,49 miljoonaa euroa	4	4
	1,5-1,99 miljoonaa euroa	4	5
	2,0-4,99 miljoonaa euroa	2	2
	5 miljoonaa euroa tai yli	6	7
Yrityksen kasvuhakuisuus	Voimakkaasti kasvuhakuiset	10	11
	Kasvuhakuiset	30	35
	Asemansa säilyttäjät	43	49
	Ei kasvutavoitteita	15	17
	Toimintansa lopettavat	3	3
Yrityksellä vientitoimintaa	Kyllä	25	29
	Ei	75	86
Yrityksen perustamisvuosi	Ennen 1990	28	28
	1990-1999	13	13
	2000-2009	39	39
	2010-	20	20
Vastaajan asema	Yrittäjä	91	106
	Palkattu toimitusjohtaja	6	7
	Muu	3	3

2. YRITYSTEN OSUDET TOIMIALOILLA

Suomessa oli 266 909 yritystä ^[1] vuonna 2012. Näistä yrityksistä noin 9 384 toimi Päijät-Hämeen alueella. Koko maassa palvelualan yrityksiä oli noin 59 %, kaupan 17 %, rakentamisen 16 % ja teollisuudenalan yrityksiä 8 %. Päijät-Hämeen alueella oli palvelualaan kuuluvia yrityksiä koko maata suhteellisesti vähemmän, 54 %. Teollisuuden ja rakentamisen alojen yrityksiä alueella oli enemmän kuin koko maassa.

Kuva 1. Yritysten osuudet eri toimialoilla, %

1. Lähde: Tilastokeskus: Yritys- ja toimipaikkarekisteri, pl. toimiala A. maa-, metsä- ja kalatalous

3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

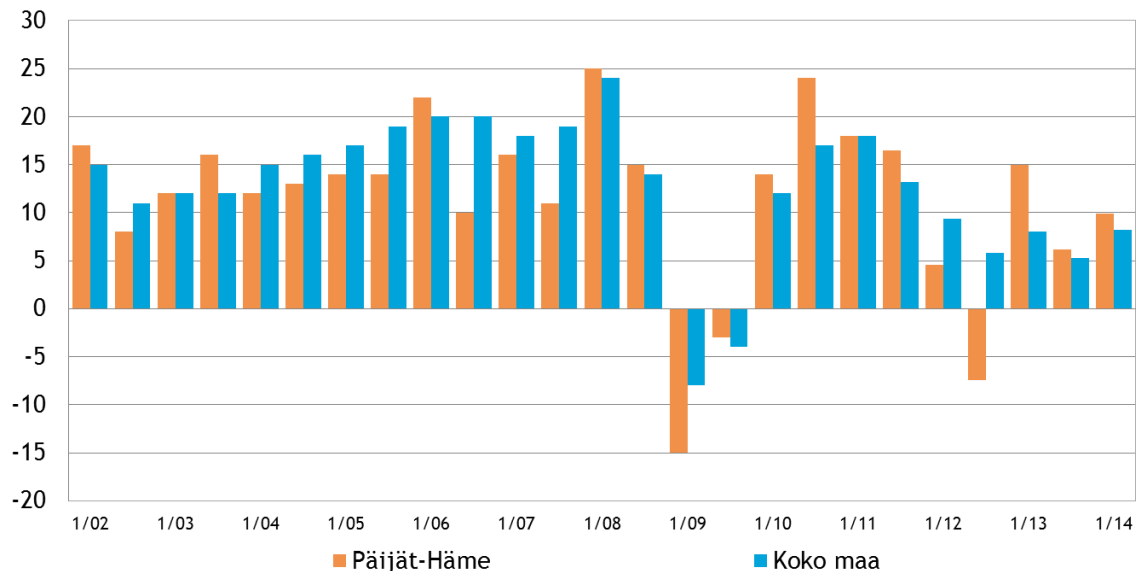
Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun ^[2] mukaan koko maan työllisten määrä oli 2 490 000 henkeä syyskuussa 2013. Lukema on hieman vähemmän kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana. Sekä palkansaajien että yrittäjien määrät vähenivät hieman. Koko maan työttömyysaste oli 7,1 % ^[2] syyskuussa 2013. Lukema on sama kuin vuotta aiemmin. Päijät-Hämeen alueella työskenteli 2013/III yhteensä 85 000 henkilöä ^[3] työttömyysasteen ollessa 7,6 % ^[4]. Työttömyysaste on noussut alueella 1,1 prosenttiyksikköä vuoden 2012 vastaavaan ajankohtaan verrattuna ^[4].

Taulukko 2. Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua, %

	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Päijät-Häme	22	66	12	10
Koko maa	19	70	11	8

Pk-yritysbarometrin vastaajista vajaa viidesosa (19 %) arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua kun taas 11 % arvioi henkilökunnan määrän pienevän. Saldoluvuksi muodostuu 8 %. Päijät-Hämeen alueella saldoluku on hieman suurempi, 10 %. Alueella odotukset ovat siis hieman koko maata myönteisemmät. Syksyyn 2013 verrattuna alueen henkilökunnan määrän muutosta kuvaava saldoluku on noussut 4 % -yksikköä.

Kuva 2. Henkilökunnan määrän muutosodotukset seuraavan vuoden aikana, saldo-luku (%)

2. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, syyskuu

3. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 31. Työlliset maakunnittain

4. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2013, liitetaulukko 43. Työttömyysaste maakunnittain

4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

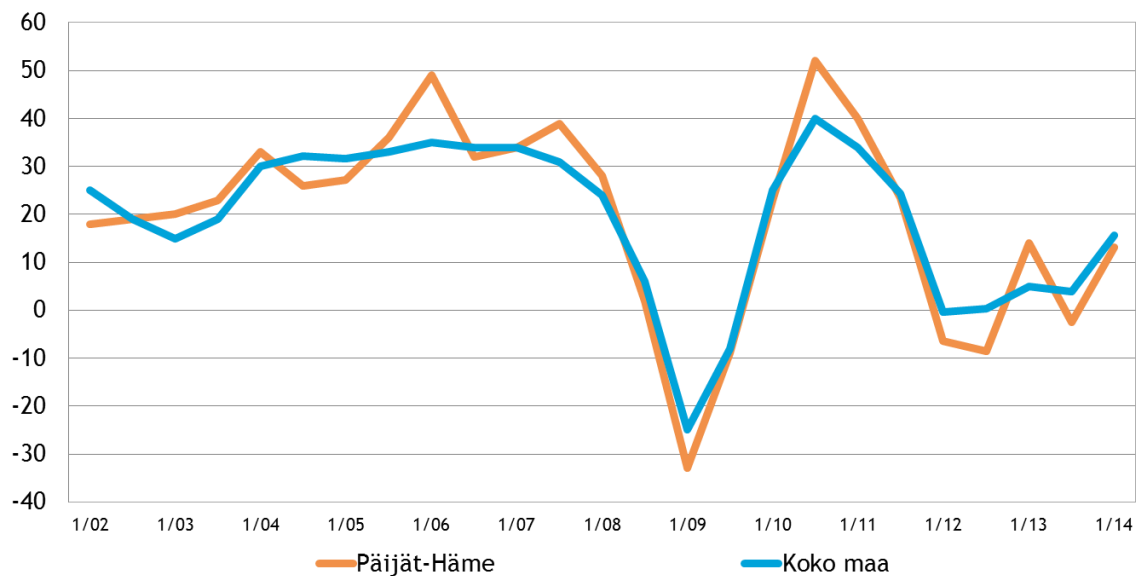
Pk-yritysten suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on koko maassa noussut reilusti syksystä 2013. Puolet koko maan pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan lähimmän vuoden aikana. Koko maan pk-yrityksistä 33 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 17 % huononevan. Päijät-Hämeen alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku oli syksyllä 2013 lievästi negatiivinen (-3 %) ja on nyt noussut selvästi positiiviseksi (13 %). Ennallaan suhdanteiden arvioi alueella pysyvän 52 % alueen pk-yrityksistä.

Taulukko 3. Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana, %

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
Päijät-Häme	31	52	17	13
Koko maa	33	50	17	16

Seuraavassa kuvassa on esitetty pk-yritysten suhdannenäkymien kehityksen tutkimusjaksosta 1/02 lähtien.

Kuva 3. Yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana, saldoluku (%)

Taulukko 4. Pk-yritysten odotukset tutkimuksen eri osa-alueiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua, %

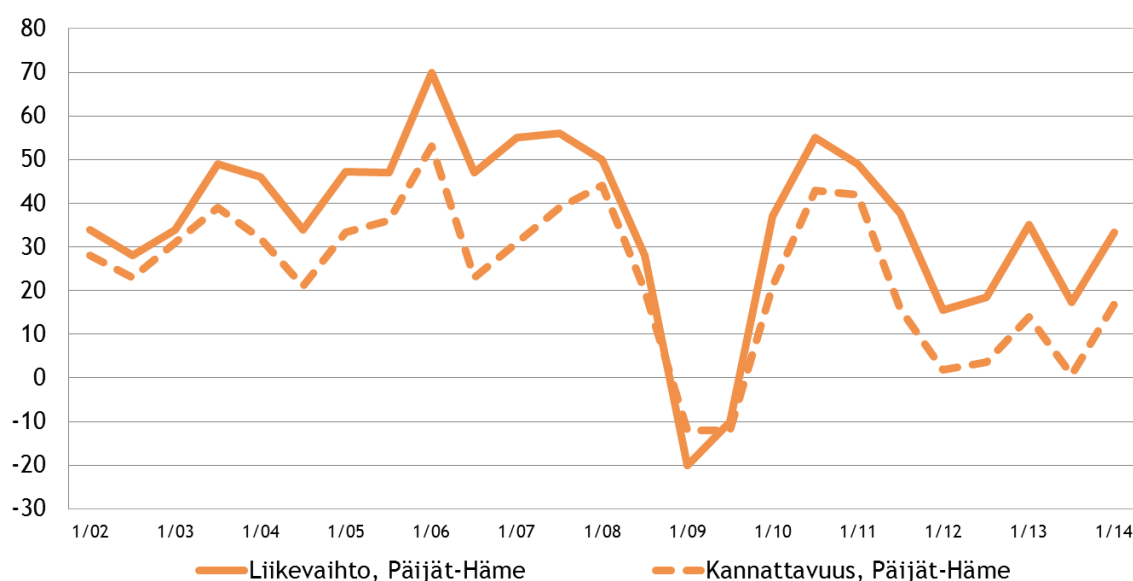
	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Liikevaihto				
Päijät-Häme	47	39	14	33
Koko maa	46	38	15	31
Investointien arvo				
Päijät-Häme	15	66	19	-4
Koko maa	19	58	24	-5
Viennin arvo				
Päijät-Häme	13	78	9	3
Koko maa	15	72	12	3
Tuonnin arvo				
Päijät-Häme	6	82	12	-5
Koko maa	13	74	13	0
Tuotantokustannukset				
Päijät-Häme	36	47	16	20
Koko maa	41	50	9	31
Tuotteiden tai palveluiden hinnat				
Päijät-Häme	47	45	7	40
Koko maa	46	49	5	40
Kannattavuus				
Päijät-Häme	36	44	19	17
Koko maa	35	45	20	15
Vakavaraisuus				
Päijät-Häme	37	53	10	28
Koko maa	35	53	12	22
Tuotekehityspanostukset				
Päijät-Häme	18	66	15	3
Koko maa	24	60	16	8
Tilausten määrä				
Päijät-Häme	39	48	13	25
Koko maa	39	44	17	22
Kapasiteetin käyttöaste				
Päijät-Häme	34	50	16	18
Koko maa	32	54	14	19

Eri osatekijöiden suhdanteita arvioitaessa tuotteiden ja palveluiden hintojen nousuun uskotaan koko maassa saldoluvin (40 %) perusteella yleisimmin. Myös tuotantokustannusten (saldoluku 31 %) ja liikevaihdon (31 %) kehitykseen uskovia on selvästi enemmän kuin näiden laskuun uskovia.

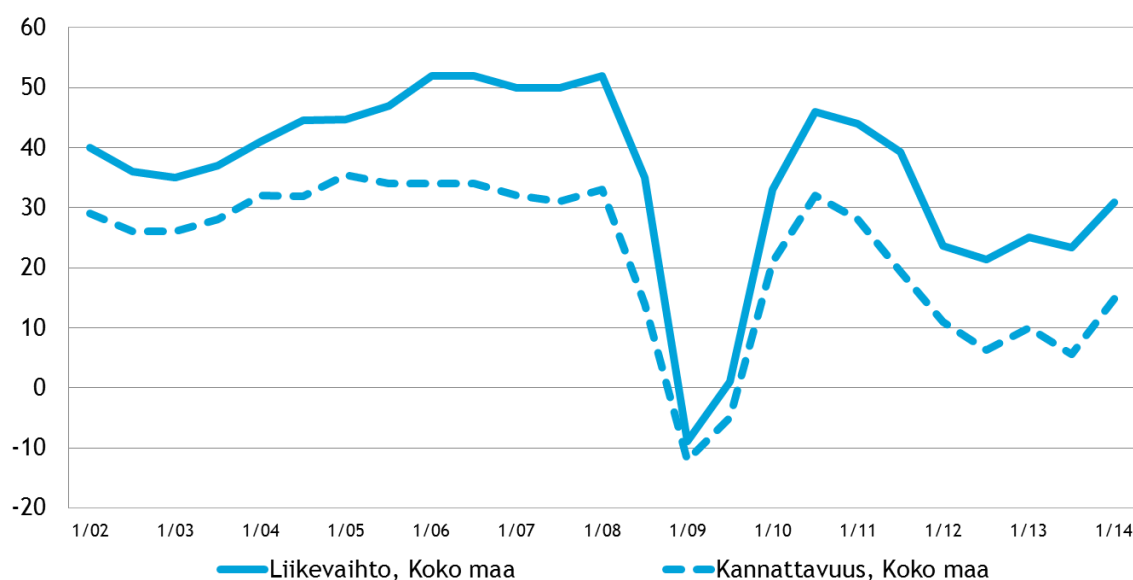
Myös Päijät-Hämeen alueella tuotteiden ja palveluiden hinnat saavat suurimman saldoluvin 40 %. Toiseksi suurin saldoluku saadaan liikevaihdon kasvuodotuksille 33 % ja kolmanneksi suurin odotuksille vakavaraisuuden kasvusta, 28 %.

Kuvassa 4 on esitetty pk-yritysten liikevaihdon ja kannattavuuden suhdannenäkymien kehittyminen alueella ja kuvassa 5 koko maassa.

Kuva 4. Alueen suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

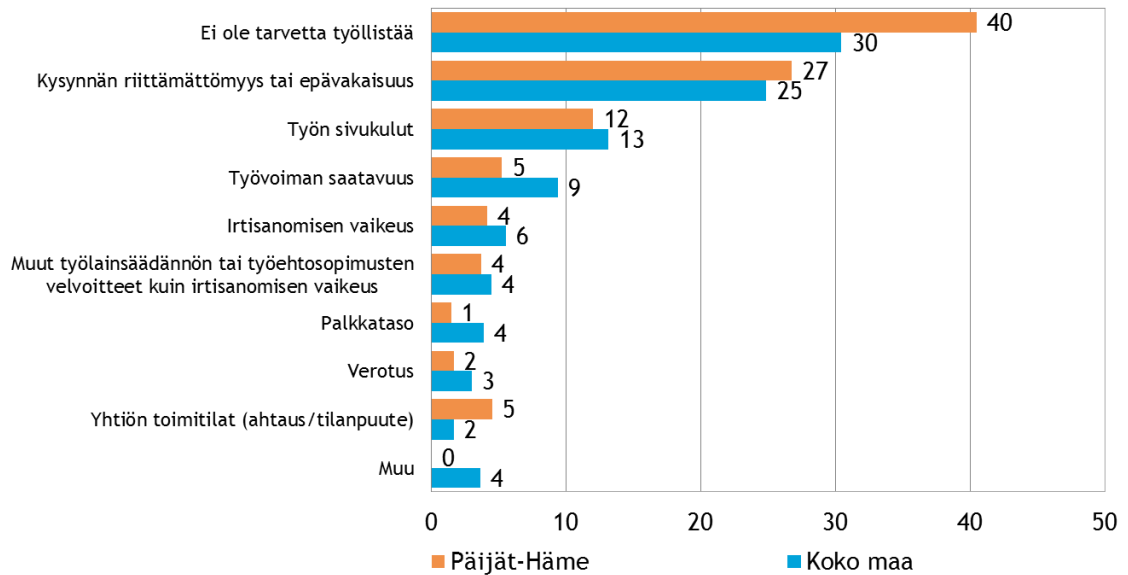
Kuva 5. Koko maan suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

5. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN ESTEET

Koko maan tasolla vajaalla kolmanneksella (30 %) ja kahdella viidestä (40 %) Päijät-Hämeen alueen pk-yrityksistä ei ole tarvetta työllistää. Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus nousee alueella suurimmaksi työllistämisen esteeksi (27 %) ja koko maan tasolla osuus on myös suuri (25 %). Työvoiman saatavuus ja palkkataso koetaan alueella koko maan tilannetta pienempinä työllistämisen esteinä.

Kuva 6. Mikä seuraavista on yrityksenne suurin työllistämisen este?

6. PK-YRITYSTEN SOPEUTTAMISTOIMENPITEET

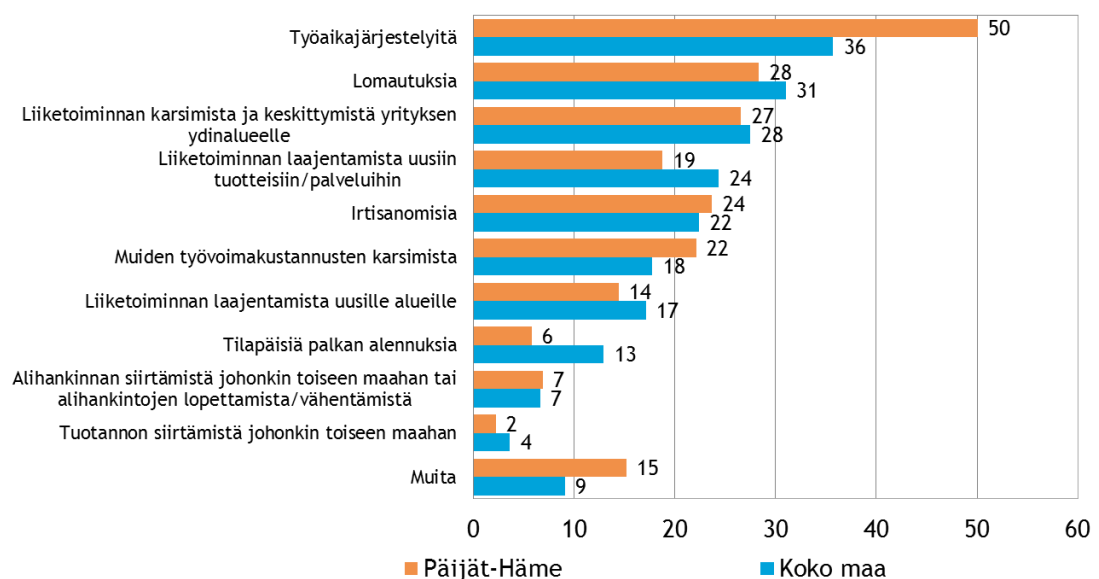
Taulukko 5. Onko yrityksessänne tarvetta sopeuttaa toimintaanne nykyisen suhdannetilanteen vuoksi?, %

	Ei	Kyllä, olemme jo sopeuttaneet	Kyllä, olemme suunnittelemassa sopeuttamista
Päijät-Häme	56	32	12
Koko maa	55	33	11

Koko maan pk-yrityksistä kolmannes on ryhtynyt sopeuttamistoimenpiteisiin ja noin joka kymmenes (11 %) suunnittelee sopeuttamista nykyisen suhdannetilanteen vuoksi. Päijät-Hämeen pk-yrityksissä tilanne on näiltä osin hyvin samankaltainen.

Työaikajärjestelyt, lomautukset ja liiketoiminnan karsiminen ja keskittyminen ydinalueille ovat koko maan tasolla kuten myös Päijät-Hämeessä yleisimmät toteutetut tai harkinnassa olevat sopeutustoimet. Päijät-Hämeen pk-yrityksissä työaikajärjestelyt on kuitenkin selvästi merkittävämmiin toteutettu tai suunnitelmassa olevat sopeuttamistoimenpide koko maahan verrattuna.

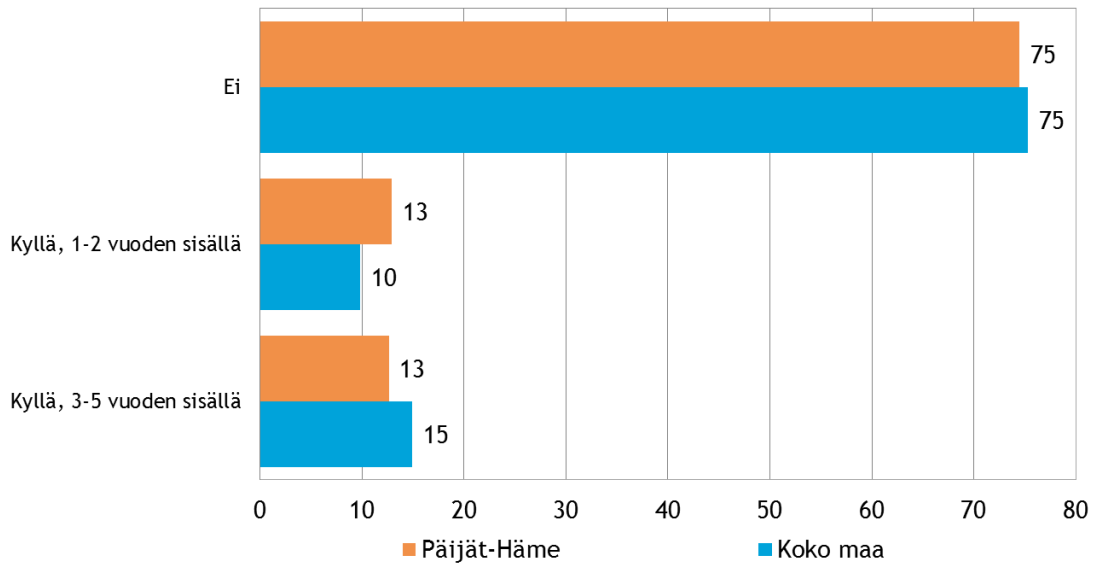
Kuva 7. Mitä sopeutustoimia seuraavista olette tehnyt tai suunnittelette tekevänne

7. SUKUPOLVEN- JA OMISTAJANVAIHDOKSET

Noin neljäsosa (26 %) Päijät-Hämeen alueen vastaajista arvioi yrityksessään tapahtuvan sukupolven- tai omistajanvaihdoksen lähimmän viiden vuoden aikana. Koko maan tasolla osuus on samansuuruinen (25 %).

Kuva 8. Onko yrityksessänne odotettavissa sukupolven-/omistajan vaihdos lähimmän viiden vuoden sisällä

Noin kaksi viidestä (39 %) koko maan ja Päijät-Hämeen (40 %) pk-yritysvastaajasta sanoo olevansa kiinnostunut myymään yrityksensä tai osan sen liiketoiminnasta.

Yrityksen tai liiketoiminnan ostamisesta kiinnostuneita on koko maassa 25 % ja Päijät-Hämeen alueella 27 %. Näistä valtaosa sanoo tarvitsevänsä ulkopuolista rahoitusta oston toteuttamiseen; koko maassa lähes yhdeksän kymmenestä (87 %) ja Päijät-Hämeessä hieman harvempi eli kolme neljästä (75 %).

Taulukko 6. Oletteko kiinnostunut myymään yrityksenne tai osan sen liiketoiminnasta?,%

	Ei	Kyllä
Päijät-Häme	60	40
Koko maa	61	39

Taulukko 7. Oletteko kiinnostunut ostamaan yrityksen tai liiketoimintaa?,%

	Ei	Kyllä
Päijät-Häme	73	27
Koko maa	75	25

Taulukko 8. Tarvitsetteko ulkopuolista rahoitusta oston toteuttamiseen?,%

	Ei	Kyllä
Päijät-Häme	25	75
Koko maa	13	87

8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

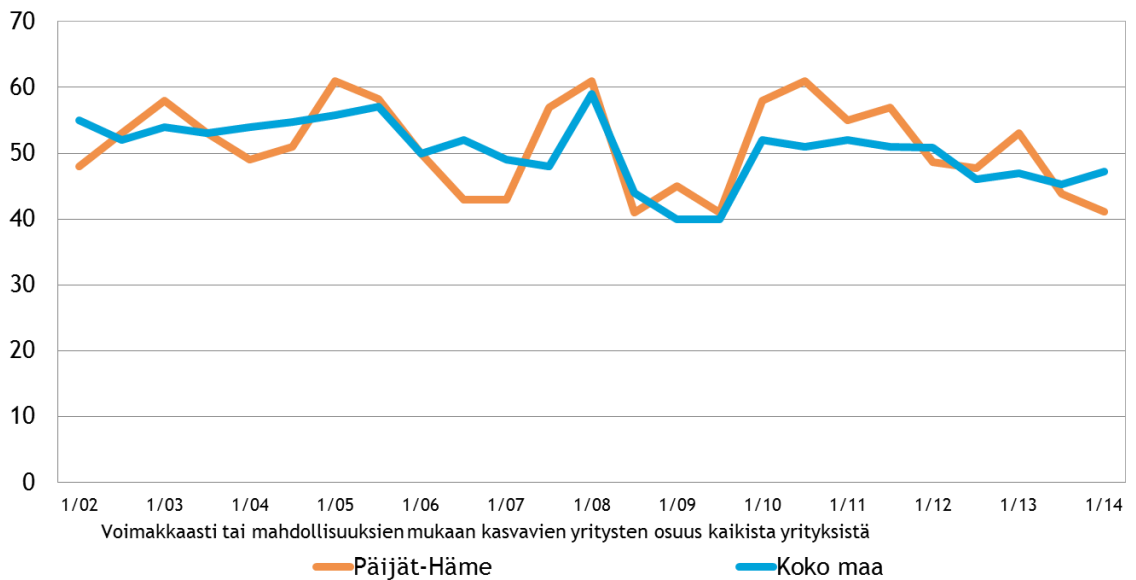
Taulukko 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintansa lopettavat
Päijät-Häme	9	32	39	15	4
Koko maa	9	39	32	17	3

Koko maan pk-yrityksissä on eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä (39 %). Toiseksi eniten koko maassa on asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä (32 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoi 3 % pk-yrityksistä. Päijät-Hämeen alueella suurin ryhmä muodostuu asemansa säilyttämään pyrkivistä pk-yrityksistä (39 %). Kasvuhakuisia pk-yrityksiä on alueella vähemmän kuin koko maassa. Yritystoiminnan loppumista alueella ennakoi 4 % vastaajista.

Koko maassa voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuudet ovat lähes samat kuin syksyllä 2013. Alueella sekä voimakkaasti että mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten yhteenlaskettu osuus on puolestaan pienempi kuin syksyllä 2013.

Kuva 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus

9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS

Pk-yritysten pääpankkina on koko maassa ja Päijät-Hämeessä joko OP-Pohjola tai Nordea. Koko maan samoin kuin Päijät-Hämeen pk-yrityksistä 48 % oli ottanut lainaa rahoituslaitoksilta.

Taulukko 10. Yrityksen pääpankki, %

	Päijät-Häme	Koko maa
Nordea	38	31
OP-Pohjola (Osuuspankki)	32	40
Paikallisosuuspankki	1	5
Danske Bank (Sampo Pankki)	10	8
Säästöpankki	11	9
Handelsbanken	5	3
Muu	3	4

Taulukko 11. Onko yrityksellänne lainaa rahoituslaitoksilta?, %

	Ei	Kyllä
Päijät-Häme	52	48
Koko maa	52	48

Koko maan pk-yrityksistä 28 % ja alueen pk-yrityksistä 22 % oli ottanut ulkopuolista rahoitusta viimeisten 12 kuukauden aikana. Pankista ulkopuolista rahoitusta on ottanut koko maan pk-yrityksistä 73 % ja Päijät-Hämeen alueella 77 %.

Taulukko 12. Oletteko ottaneet ulkopuolista rahoitusta viimeisen 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
Päijät-Häme	78	22
Koko maa	72	28

Taulukko 13. Mistä olette ottaneet rahoitusta?, %

	Päijät-Häme	Koko maa
Pankista	77	73
Rahoitusyhtiöstä	19	19
Finnverasta	8	17
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	0	2
Pääomasijoittajalta	2	6
Teokesistä	1	2
ELY-keskuksesta	0	5
Muualta	23	11

Valtaosa koko maan ja Päijät-Hämeen alueen pk-yrityksistä ei aio hakea ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana. Aiempaa harvempi pk-yrittäjä aikoo hakea ulkopuolista rahoitusta verrattuna syksyn 2013 tilanteeseen. Sekä koko maassa että Päijät-Hämeen rahoitusta aiotaan hakea pääosin pankista. Päijät-Hämeen pk-yrityksissä rahoitusta aiotaan hakea koko maata useammin Finnverasta, Teokesistä ja ELY-keskuksesta.

Taulukko 14. Aiotteko ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
Päijät-Häme	82	18
Koko maa	79	21

Taulukko 15. Mistä aiotte ottaa ulkopuolista rahoitusta?, %

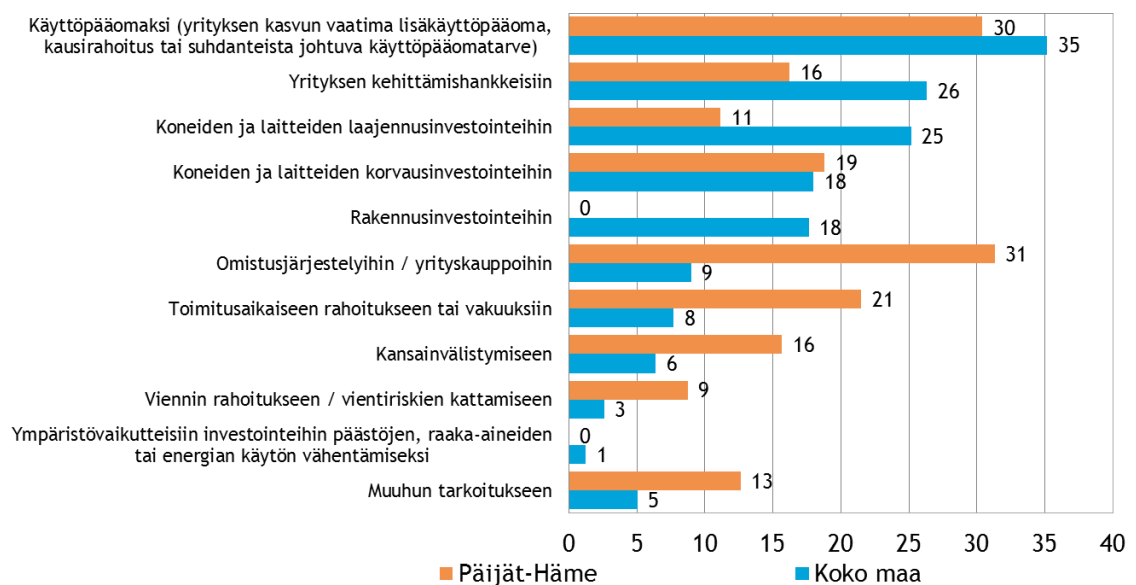
	Päijät-Häme	Koko maa
Pankista	75	75
Rahoitusyhtiöstä	16	22
Finnverasta	37	27
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	5	4
Pääomasijoittajalta	7	15
Teokesistä	18	11
ELY-keskuksesta	27	16
Muualta	7	6

Taulukko 16. Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, %

	Päijät-Häme	Koko maa
Kone- ja laiteinvestoinnit - korvaus	19	18
Kone- ja laiteinvestoinnit - laajennus	11	25
Rakennusinvestoinnit	0	18
Ympäristövaikutteiset investoinnit	0	1
Käyttöpääoma	30	35
Omistusjärjestelyt/yrityskaupat	31	9
Viennin rahoitus	9	3
Kansainvälistyminen	16	6
Yrityksen kehityshankkeet	16	26
Toimitusaikainen rahoitus/vakuudet	21	8
Muu tarkoitus	13	5

Koko maassa yleisin ulkopuolisen rahoituksen käyttötarkoitus on käyttöpääoma ja myös Päijät-Hämeessä tämän osuus on suuri. Päijät-Hämeessä omistusjärjestelyt/yrityskaupat, toimitusaikainen rahoitus tai vakuudet, kansainvälistyminen sekä viennin rahoitus ovat selvästi yleisimpiä ulkoisen rahoituksen käyttökohteita kuin koko maan pk-yrityksissä.

Kuva 10. Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, %,*

* Vastaajat ovat voineet valita kaksi mielestään tärkeintä vaihtoehtoa.

10. AJANKOHTAISET ASIAT

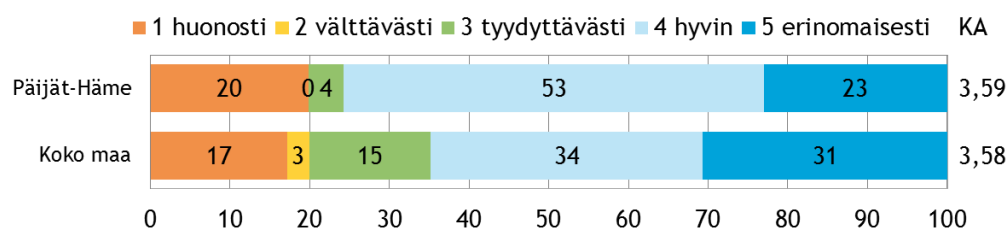
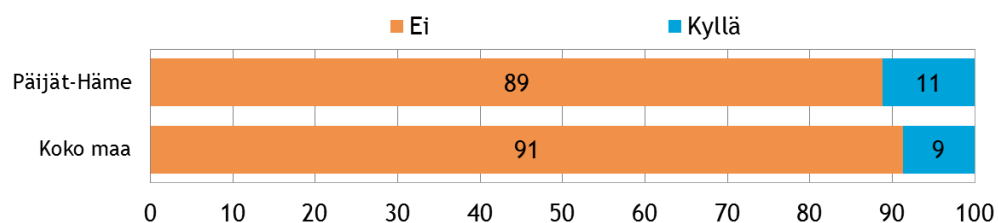
Pk-yrityksistä koko maassa maksuvaikeuksia on ollut 20 %:lla yrityksistä. Vastaava lukema Päijät-Hämeen alueella on 16 %. Koko maassa lukema on sama kuin syksyllä 2013, alueella maksuvaikeuksia kokoneiden määrä on sen sijaan viis prosenttiyksikköä pienempi.

Taulukko 17. Onko yrityksellänne ollut maksuvaikeuksia viimeisen 3 kuukauden aikana?, %

	Ei	Kyllä
Päijät-Häme	84	16
Koko maa	80	20

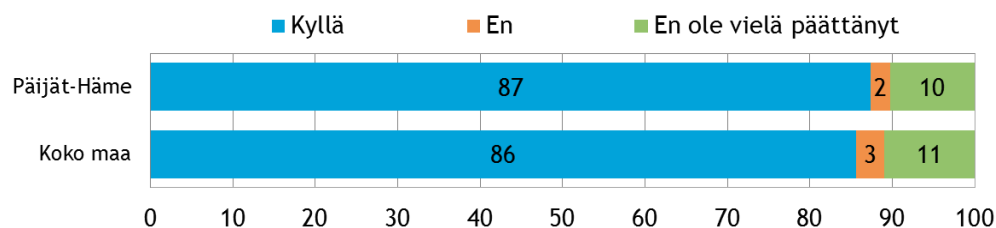
Koko maan ja Päijät-Hämeen pk-yrityksistä noin joka kymmenes on hakenut yritykselle rahoitusta Finnveralta vuosien 2012-2013 aikana. Koko maan ja Päijät-Hämeen pk-yrittäjien kokemukset tarjotun rahoituspalvelun vastaamisesta yrityksensä tarpeeseen ovat keskimäärin yhtä hyviä.

Kuva 11. Onko hakenut yritykselle rahoitusta Finnveralta 2012 tai 2013 ja miten tarjottu rahoituspalvelu vastasi tarvetta, %

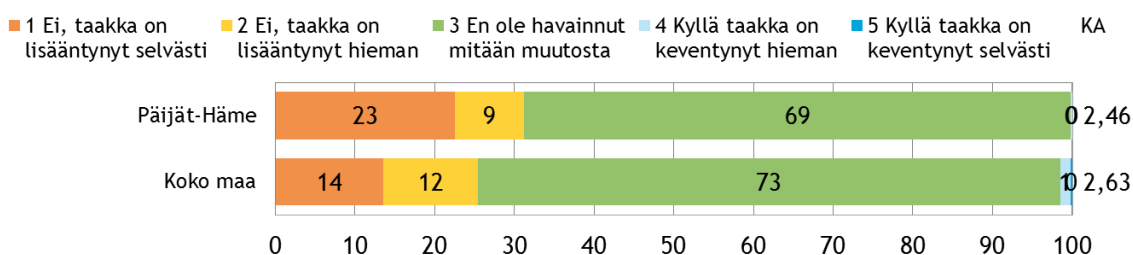
Päijät-Hämeen pk-yritysvastaajien äänestysaikeet ovat hyvin samankaltaiset kuin koko maassa; valtaosa pk-yrittäjistä aikoo äänestää.

Kuva 12. Aiotteko äänestää, %

EU on toteuttanut ohjelman, jonka on arvioitu vähentävän EU-lainsäädännöstä johtuvaa yritysten hallinnollista taakkaa yli 25 %. Suurin osa pk-yritysvastaajista kokee, että EU:n hallinnollisen taakan vähentämishjelmalla ei ole ollut vaikutusta. Päijät-Hämeen alueella pk-yrittäjissä on jonkin verran koko maahan verrattuna enemmän niitä vastaajia, jotka kokevat taakan lisääntyneen.

Kuva 13. EU:n hallinnollisen taakan vähentämishjelman vaikutuksen havaitsemisen, % (kysytty niiltä vastaajilta, jotka aikovat äänestää)

SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT**SUOMEN YRITTÄJÄT**

Mannerheimintie 76 A, 00250 Helsinki
PL 999, 00101 Helsinki
toimisto@yrittajat.fi
puhelin 09 229 221
yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT RY

Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
yrittajat.fi/etelakarjala
puhelin 010 470 1100

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
yrittajat.fi/etelapohjanmaa
puhelin 06 420 5000

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY

Patteristonkatu 2 C, 50100 Mikkeli
yrittajat.fi/etelasavo
puhelin 0500 651 312

HELSINGIN YRITTÄJÄT RY

Lastenodinkuja 1 A 4, 00180 Helsinki
yrittajat.fi/helsinki
puhelin 050 575 2353

HÄMEEN YRITTÄJÄT RY

Sibeliuksenkatu 11 A 1, 13100 Hämeenlinna
yrittajat.fi/hame
puhelin 010 229 0390

KAINUUN YRITTÄJÄT RY

Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
yrittajat.fi/kainuu
puhelin 010 387 7870

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
yrittajat.fi/keskipohjanmaa
puhelin 06 831 5292

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT RY

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
yrittajat.fi/keskisuomi
puhelin 010 425 9200

KYMEN YRITTÄJÄT RY

Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
yrittajat.fi/kymi
puhelin 05 544 3030

LAPIN YRITTÄJÄT RY

Hallituskatu 26, 2. krs, 96100 Rovaniemi
yrittajat.fi/lappi
puhelin 0400 898 200

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT RY

PL 7, 33201 Tampere
yrittajat.fi/pirkanmaa
puhelin 03 251 6500

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT RY

Linnunlahdentie 2, 80110 Joensuu
yrittajat.fi/pohjoiskarjala
puhelin 050 367 5194

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

Hallituskatu 21, 3. krs, 90100 Oulu
yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa
puhelin 010 322 1980

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT RY

Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
yrittajat.fi/paijathame
puhelin 010 3224 300

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT RY

Innopoly 1, Tekniikantie 12, 02150 Espoo
yrittajat.fi/paakaupunkiseudunyrittajat
puhelin 010 422 1400

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY

PL 289, 65101 Vaasa
yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa
puhelin 06 356 0800

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT RY

PL 45, 28101 Pori
yrittajat.fi/satakunta
puhelin 02 634 9900

SAVON YRITTÄJÄT RY

Asemakatu 22-24, 4. krs, 70100 Kuopio
yrittajat.fi/savo
puhelin 017 368 0500

UUDENMAAN YRITTÄJÄT RY -**NYLANDS FÖRETAGARE RF**

Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
yrittajat.fi/uusimaa
puhelin 010 231 3050

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT RY

Brahenkatu 20, 20100 Turku
yrittajat.fi/varsinaissuomi
puhelin 02 275 7100

FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT

PÄÄKONTTORI FINNVERA OYJ

HELSINKI

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki
valtakunnallinen vaihde 029 460 11
finnvera.fi

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

ALUEKONTTORIT

HELSINKI

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

LAHTI

Laiturikatu 2, 5. kerros, 15140 Lahti

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10, PL 8151, 96101 Rovaniemi

SEINÄJOKI

Kauppatori 1-3, 60100 Seinäjoki

TAMPERE

Hämeenkatu 9, PL 559, 33101 Tampere

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa

PIETARIN EDUSTUSTO

FINNVERA PLC

Representative Office in St. Petersburg
Finland House
Bolshaya Konyushennaya St. 8
191186 St. Petersburg, Russia

PL 95, 53501 Lappeenranta
puh. +358 405 088 956

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT**TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ**

Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki
puhelin 029 506 0000
tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki
puhelin 0295 027 500
ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS

Jääkärintie 14, Mikonkatu 5,
50100 Mikkeli
puhelin 0295 024 000
ely-keskus.fi/etela-savo

HÄMEEN ELY-KESKUS

Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
Hämeenlinnan toimipaikka
Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna
puhelin 0295 025 000
ely-keskus.fi/hame

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Salpausselänkatu 22, 45100 Kouvola
Lappeenrannan toimipaikka
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
puhelin 0295 029 000
ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

KAINUUN ELY-KESKUS

Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
puhelin 0295 023 500
ely-keskus.fi/kainuu

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

Gygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
puhelin 0295 024 500
ely-keskus.fi/keski-suomi

LAPIN ELY-KESKUS

Ruokasenkatu 2, 96100 Rovaniemi
Kemin toimipaikka
Asemakatu 19, 94100 Kemi
puhelin 0295 037 000
ely-keskus.fi/lappi

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

Pellavatehtaankatu 25, 33100 Tampere
puhelin 0295 036 000
ely-keskus.fi/pirkanmaa

POHJANMAAN ELY-KESKUS

Hovioikeudenpuistikko 19A, 65100 Vaasa
Kokkolan toimipaikka
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
puhelin 0295 028 500
ely-keskus.fi/pohjanmaa

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS

Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
puhelin 0295 026 000
ely-keskus.fi/pohjois-karjala

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Veteraaninkatu 1, 90100 Oulu
puhelin 0295 038 000
ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

Kallanranta 11, 70100 Kuopio
puhelin 0295 026 500
ely-keskus.fi/pohjois-savo

SATAKUNNAN ELY-KESKUS

Valtakatu 12 B, 28100 PORI
puhelin 0295 022 000
ely-keskus.fi/satakunta

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Maistraatinportti 2, 00240 Helsinki
puhelin 0295 021 000
ely-keskus.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku
puhelin 0295 022 500
ely-keskus.fi/varsinais-suomi

